

դական որդւոցս իմոց, տարագրելոց ի սփիւռս երկրի,
խոշտանգեալ ի Միջագետս, արևակէզ ի Սիւրբա:

Աղաչեմ զԱստուած, օրհնել զՔեզ և զամենեսեանսդ
ի գործ բարի, շնորհելով մէն միում ի ձէնջ սիրտ սուրբ և
հոգի բարի, եռանդ և ջան՝ ի շինութիւն և ի բարիոք
կանգնումն հասարակաց արդիւնաւոր կենցաղոյն, յոր
կոչեցաք մշակք պիտանաւորք:

Ողջ լերուք, զօրացեալ ի Տէր, օրհնեալ ի Մէնջ յա-
ւէտ. Ամէն:

Պ Է Ո Ր Պ Ե .

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի 25 յուլիսի 1916 ամի

Հստ տոմարիս ՌՅԿԵ

ի Հայրապետութեան Մերում Ե. ամի

ի Տփլիս.

թ. 1586

ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ.

Կոնդակ օրհնութեան Նոր-Բայազիտի գաւառի Փա-
շաքեանդ զիւղի դպրոցական շինութեան Յանձնաժողովի
անդամների՝ Դեղամ քահանայ Տէր Սիմէօնեանի, Սարգիս
Դաշտոյեանի, Յակովբ Զանէեանի, Պօղոս Սարգսեանի,
Կարապետ Աւետեսեանի, Խաչատուր Պօղոսեանի, Մադաթ
Դաշտոյեանի և Սիրական Յարութիւնեանի անունով՝
1915 թ. ընթացքում միահամուռ ջանքերով դպրոցական
շէնքը սկսելու և վերջացնելու առթիւ: 2 մայիսի, թ. 990:

Իււանի գրութիւն Տ. Սահակ Արքեպիսկոպոս Այվա-
տեանի անունով, որով, համաձայն Նորին Վեհափառութեան
հրամանի, յանձնարարուեց քահանայ ձեռնադրել Ղարա-

բաղի թեմի Խանքենդ աւանի համար, Մշկապատ դիւղացի Աստուածատուր սարկաւազ Աղամեանին: 2 մայիսի, թ. 993:

Գրութիւն պ. Պետրոս Անդրէասեան Մանուշակեանի անունով, որով յայտնուեց Նորին Ս. Օծութեան զոհունակութիւնն ու Հայրապետական օրհնութիւնը՝ Լուգանսկի հայ գաղութի կողմից զանազան ժամանակներում հայ գաղթականների օգտին դումարներ փոխադրելու համար: 3 մայիսի, թ. 995:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինօզին Տաթևի փոխանորդի փոխադրած, Գօրիսեցի Փառանձեմ Միրումեանից, ստացած յօգուտ հայ գաղթականների—30 ա. և Հայաստանի վերաշինութեան՝ 30 ուրլի, ընդամենը վաթսուն ուրլի, պատուիրելով մուծել մատեան և անդորրագիրն ուղարկել նուիրատուին: 3 մայիսի, թ. 997:

Գրութիւն Դիւանի յանուն Տփիսի կենտրոնական Հայոց կոմիտէի, որով յայտնուեց, որ Սիլիստրիայի Հայոց Հանգանակիչ Յանձնախմբից Նորին Սրբութիւնը ստացել է երկու նուագում (1915 թ. և 1916 թ.) երկու հազար ուրլի, որպիսի գումարը յանձնուած է Սինօզին և վերջինիս կողմից պատշաճ ապահովագիրը ժամանակին ուղարկուել են Յանձնախմբի Ատենապետ Մինասեանին: 3 մայիսի, թ. 999:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինօզին Պուքրէշի «Ազգային Համագործակցական Մարմնի» փոխադրած հինգ հարիւր վաթսուն և ինն ուրլի 55 կ. (569 ա. 55 կ.) պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ հայ կամաւորների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 3 մայիսի, թ. 1000:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինօզին Աստրախանի թեմի Ա. Ֆանասևսկի-Պոստիկի Յանձնաժողովի փոխադրած վաթսուն և մի ուրլի 40 կոպ. (61 ա. 40 կոպ.), պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ

Հայ գաղթականների և որբերի և անգորբազիրն ուղարկել
Յանձնաժողովին 4 մայիսի, թ. 1002:

Նորին Սրբութեան մակազրութիւնը Կոյրերի Հոգա-
բարձութեան 1916 թ. մայիսի 3-ի թ. 117 գրութեան
վրայ. «Պատուիրում ենք Ս. Էջմիածնի Սինօզին շրջաբե-
րականներով ի մօտոյ յանձնարարել բոլոր Ռուսահայոց
թեմակալ Առաջնորդներին, որ Հայոց եկեղեցիներում յօ-
գուտ կոյրերի գանձանակ շրջեցնեն Սինօզիդ կողմից որո-
շուած կիւրակէին և գոյացած գրամն ուղարկեն Ատենիդ՝
Հասցնելու ըստ պատկանելոյն: Կարգադրութեան մասին
տեղեկութիւն տալ Կուրաց Հոգաբարձութեանն: 6 մայիսի,
թ. 1008:

Գրութիւն Դիւանի Ս. Էջմիածնի Եղբայրական-Օդ
նութեան Յանձնաժողովի անուանով, որով յանձնարարուեց,
Նորին Վեհափառութեան բարեհաճ կարգադրութեան
համաձայն, փոխադրել Տփլիսի Հայ Երաժշտական Ըն-
կերութեան անուանով՝ նորա ինդրի համեմատ, մի հա-
զար (1000) ուրբի՝ թիւրքահայ ժողովրդի երաժշտական
մնացորդները և երկերը գրի առնելու համար, 7 մայիսի,
թ. 1017:

Կոնդակ Տ. Տ. Յուսիկ Արքեպիսկոպոսի, Մատթէոս
Եպիսկոպոսի, Սահակ վարդապետ Ամատունու և Գէորգ
վարդապետ Զէօրեքչեանի անուանով, որով յանձնարարուեց
պատրաստել, առանց սխալների, Մայր Աթոռի տպարա-
նում տպագրել տալու համար Մայր Մաշտոց մատեանը,
համեմատելով հին ձեռագրերի հետ և վերջնականապէս
խմբագրելուց յետոյ՝ ներկայացնել Նորին Սրբութեան ի
տես և ի հաւանութիւն: 7 մայիսի, թ. 1019:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սի-
նօզին՝ կարգել Մայր Աթոռի ագարակի տեսուչ Տ. Արիս-
տակէս վարդապետի փոխարէն Երնջակի վանքի միաբան
տիրացու Արշակ Դաւթեանին, որ վերջին տարիներում
ապրում էր Սեւանում. Վանական Կառավարութեան ձեռ-

քով կարգադրել, որ շարժական և անշարժ գոյքի յանձնողական-ստացողական արձանագրութիւնը լինի կառավարութեան մի անդամի ներկայութեամբ և մայիսի 1-ից տալ Դաւթեանին ամսական, որպէս բոճիկ և սննդադրամ — քառասուն (40) ռուբլի: 9 մայիսի, թ. 1023:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ յանձնուեց Սինօզին Գէորգիւսկի ներսէս քահանայ Վարդանեանի փոխարած մի հարիւր (100) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրադիրն ուղարկել նուիրատուին: 9 մայիսի, թ. 1024:

Իլւանի գրութիւն Մայր Աթոռի մատենադարանապետ Տ. Յուսիկ Արքեպիսկոպոսի անուանով, որով ուղարկուեց պահելու մատենադարանում մի հատ մագաղաթեայ արծաթապատ ձեռագիր աւետարան, որ ներկայացրել է Նորին Սրբութեան Ռուբէն քահանայ Բէկգիւլեանը և որ գտնուել է Կարնոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցում՝ երկցած Միթող գիւղի Տ. Աշոտ քահանայի արկղի մէջ (ՌՃԻԲ = 1673 թ.): 9 մայիսի, թ. 1025:

Իլւանի գրութիւն Ատրպատականի Հայոց թեմի Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոսի անուանով, որով յայտնուեց, որ Նորին Վեհափառութիւնը բարեհաճեց թոյլատրել կարգել Համադանի Խորէն քահանայ Վարդանեանին ժամանակաւոր փոխանորդ Ուրմիայի, համաձայն Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոսի միջնորդութեան: 9 մայիսի, թ. 1028:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ պատուիրուեց Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովին տալ Ատրպատականի Հայոց թեմի Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոսին՝ յօգուտ գաղթականական նորաբաց դպրոցների միանուագ նպաստ մի հարար (1000) ռուբլի: 9 մայիսի, թ. 1031:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ պատուիրուեց Սինօզին տալ Իպրոցական գրամագլխի տոկոսներից Էջմիած-

նի գաւառի Բիւրական գիւղի հայոց եկեղեցական ծխական դպրոցին նպաստ տարեկան երկու հարիւր (200) ու 11 մայիսի թ. 1035:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Հին Նախիջևանի փոխանորդ Սիօն վարդապետի մայիսի 4-ի թ. 172 յայտարարութեամբ փոխադրած մի հազար երկու հարիւր (1200) ուրբին, պատուիրելով մուծել մատեան Ս. Ստեփաննոս կարմիր վանքի դրամագլխի օգտին և անդորրագիրն ուղարկել փոխանորդին: 11 մայիսի թ. 1036:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայի Պատերսոն քաղաքից Կ. Ունիկեանի փոխադրած մի հարիւր յիսուն և հինգ ուրբի 46 կոպ. (155 ու 46 կ.): պատուիրելով մուծել մատեան և անդորրագիրն ուղարկել նուիրատուին: 12 մայիսի թ. 1045:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայի Արգենտինայի Կորդոբա քաղաքի առժամայ յանձնախմբի փոխադրած երեք հազար հինգ հարիւր չորս ուրբի 20 կ. (3504 ու 30 կ.): պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և հայ կամաւորների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի թ. 1046:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայի Փրովիդէնս քաղաքի Լուս. Ուսումն. Ընկերութեան Վարչութեան փոխադրած մի հազար քառասուն և երեք ուրբի 33 կ. (1043 ու 33 կ.): պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի թ. 1047:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայից «Հայրենիք» թերթի խմբագրութեան միջոցով կանադայի Կոլթարնակ մի կարգ հայերի փոխադրած քառասուն և չորս ուրբ. 85 կ. (44 ուրբ. 85 կ.): պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների

և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի, թ. 1048:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայի Բոստոնի Հայ Յանձնախմբի փոխադրած Հինգ Հարիւր եօթանասուն վեց (576) ուրբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի, թ. 1049:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայից «Հայրենիք» թերթի խմբագրութեան միջոցով Ռէյսինարնակ Վանեցիների փոխադրած ութ հարիւր քառասուն և մի ուրբ. 10 կ. (841 ո. 10 կ.), պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի, թ. 1050:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Լուգանսկից Պետրոս Անդրէասեան Մանուշակեանից փոխադրած Հինգ Հարիւր (500) ուրբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել նուիրատուին: 12 մայիսի, թ. 1051:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Նոր Նախիջևանի Հայազգի Աղքատաց Եկեղեցական Հոգարարձութեան միջոցով վաճառական Միքայէլ Մելքոնեանի փոխադրած, ի յիշատակ իւր նորածին Գարրիէլ որդու, մի հազար (1000) ուրբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 12 մայիսի, թ. 1052:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի միջոցով Տազանրոզի Յովհաննէս քահանայ Օգսենտեանի փոխադրած երկու հարիւր երեսուն եօթ ուրբլի 75 կ. (237 ո. 75 կ.), պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 13 մայիսի, թ. 1054:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի միջոցով Ղզլարցի Անթառամ Կոստասյրաւեանի փոխադրած, ի յիշատակ իւր վաղամեռ Ստեփան որդու, տասն (10) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 13 մայիսի, թ. 1055:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ պատուիրուեց Սինոզին տալ Դպրոցական դրամազլխի տոկոսներից, Տըփխիսի թեմի, Ղազախի գաւառի, Թալա գիւղի Հայոց եկեղեցական-ճիսական դպրոցին նպաստ տարեկան մի հարիւր (100) ռուբլի, Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի միջոցով: 14 մայիսի, թ. 1056:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Իանձակի Պետական դպրոցի աշակերտ աշակերտուհիների կողմից Գրիգոր Թումանեանի փոխադրած երեսուն և հինգ (35) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 16 մայիսի, թ. 1067:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ախալցխայից Լևոն Գաբոյեանի փոխադրած, ի յիշատակ հանգուցեալ Մահտեսի Զալապեանի, մի հարիւր (100) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 16 մայիսի, թ. 1068:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Եուզու Սորէն քահանայ Իսկեանդարեանի փոխադրած, Արէլ Աղախանեանի նուիրած, քսան (20) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 16 մայիսի, թ. 1069:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնա-

ժողովի ազարակի կառավարիչ Տ. Վրթանէս վարդապետի ներկայացրած՝ վաճառած ոչխարների և այլն գինը — երեք հազար ութ հարիւր յիսուն (3850) ուրլին, պատուիրելով մուտք գրել մտից մատեանում յօգուտ գաղթականների: 16 մայիսի, թ. 1070:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինօզին Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի ներկայացրած գաղթականների օգտին ստացուած պետական նպաստ՝ վաթսուն և չորս հազար հինգ հարիւր տասն և չորս (64514), պատուիրելով մուտք գրել մտից մատեանում: 16 մայիսի, թ. 1071:

Նորին Սրբութեան մակազրութիւն Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի մայիս 16-ի թ. 644 յայտարարութեան վրայ, «Պատուիրում ենք Ս. Էջմիածնի Սինօզին յօգուտ գաղթականների փոխադրուած պետական նպաստի գումարից՝ վաթսուն և չորս հազար հինգ հարիւր տասն և չորս (64514) ուրլու վարկ բանալ Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի անունով»: 16 մայիսի, թ. 1072:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինօզին յանձնել Պաս գիւղացի Մարգար Յակոբեանին Օգեսայից Խաչիկ Յակոբեանի փոխադրած 35 ուրլին, որ յանձնուած է Սինօզ Նորին Վեհափառութեան 1915 թ. հոկտեմբ. 28-ի № 1885 մակազրութեամբ և մուտք գրուած յօգուտ գաղթականների: 17 մայիսի, թ. 1074:

Դիւանի գրութիւն Աստրախանի Հայոց թեմի Առաջնորդ Տ. Մխիթար Եպիսկոպոսի անունով, որով յանձնարարուեց յայտնել Ղզլար քաղաքի Հայոց ծիականներին, որ Նորին Վեհափառութիւնը, բարեհաճեց թոյլատրել կորիւն քահանայ Պանջուլագեանին փոխադրուել Երևանից Ղզլար: 17 մայիսի, թ. 1079:

Դիւանի գրութիւն Երևանի փոխ-թեմակալ Տ. Խորէն Եպիսկոպոսի անունով, որով յանձնարարուեց յայտնել

Կորիւն քահանայ Պանջուլաղեանին, որ Նորին Սրբութիւնը թոյլատրեց Երևանից փոխադրուել Ղզլար քաղաք: 17 մայիսի թ. 1080:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Մելիտոպօլ քաղաքի Հայոց Կոմիտէի Նախագահ Վահան աւ. քահանայ Մամիկոնեանի փոխադրած Հինգ հարիւր (500) ուրբլին, պատուիրելով մուծել մտից մատեան յօգուտ գաղթակաների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 17 մայիսի թ. 1081:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ յանձնուեց Սինոզին բանալ Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան յանձնաժողովի անուանով յիսուն հազար (50000) ուրբլու վարկ՝ անհրաժեշտ ծախքերը հոգալու համար: 18 մայիսի թ. 1083:

Կոնդակ Սինոզի անուանով, որով յայանուեց, որ Անուանական Բարձրագոյն Հրամանով, յանուն Կառավարիչ Սենատի, անցած ապրիլի 30-ին, կարգուած են՝ Տ. Բագրատ եպիսկոպոս Վարդազարեան Շամախու թեմի Առաջնորդ, Տաթևի փոխանորդ Տ. Վահան վարդապետ Տէր-Գրիգորեան Ժամանակաւոր Կառավարիչ Ղարաբաղի Հայոց թեմի, իսկ Տ. Զաւէն վարդապետն արձակուած է Ղարաբաղի թեմի Ժամանակաւոր Կառավարչի պաշտօնից և Տ. Տիրայր վարդապետ Տէր-Յովհաննիսեան ու Նոր-Նախիջևանի Փոխանորդ Տ. Գէորգ վարդապետ Չէօրեկչեան՝ Ս. Էջմիածնի Սինոզի անդամներ, ուստի և ուղարկելով Նորին Կայսերական Բարձրութեան Կովկասի Փոխարքայի թ. 15214 գրութեան վաւերական պատճէնը, պատուիրուեց արժանին տնօրինել: 20 մայիսի թ. 1087:

Կոնդակ Տ. Վ. Տ. Գարեգին Տ. վարդապետի, Վրթանէս վարդապետի և Գէորգ Վարդապետ Չէօրեկչեանի և Մայր Աթոռի Գէորգեան Հոգևոր Ճեմարանի ուսուցիչներ՝ պ. պ. Աւետիք Տէր Պողոսեանի և Լեւոն Գեանջեցեանի անուանով, որով կարգուեցան Մայր Աթոռի Կենտրոնական Ուսումնա-

բանական Յանձնաժողովի անդամներ, Տ. Գարեգին Տ. վարդապետի նախագահությամբ: 20 մայիսի, թ. 1088:

✦ Դիւանի գրութիւն Տ. Բագրատ եպիսկոպոսի անունով, որով յայտնուեց, որ Նորին Սրբութեան թ. 1088 կոնգակով լուծուած համարուեց նորա նախագահութեամբ կազմուած Կենտրոնական Ուսումնարանական Յանձնաժողովը, յանձնարարելով բոլոր գործերն ու մատեանները յանձնել նոր կազմուած Յանձնաժողովին: 20 մայիսի, թ. 1091:

Կոնգակ օրհնութեան Աղէքսանդրապօլի գաւառի Մեծ-Ղարաքիլիսա զիւղի և շրջանի գործակալ Խորէն աւագ քահանայ Խանզադեանի անունով՝ նորա ուսուցչական գործունէութեան քառասնամեայ յօբելեանի առթիւ, որ լրացել է այս մայիս ամսի 22-ին: 21 մայիսի, թ. 1094:

Դիւանի գրութիւն Մայր Աթոռի Տպարանի Վարչութեան անունով, որով յանձնարարուեց տալ Վանի Աւանս զիւղի երեսփոխան Աւետիս Խաչատրեանին մի հատ Ատենի Ժամագիրք: 23 մայիսի, թ. 1097:

Դիւանի գրութիւն Երևանի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի անունով, որով յանձնարարուեց՝ համաձայն Նորին Սրբութեան կարգադրութեան, փոխադրել յանուն Հին-Նախիջևանի փոխանորդ Տ. Սիօն վարդապետի գրամ, որպէս զի հոգացուի Հին-Նախիջևանի շրջանն ապաստանած գաղթականների կարիքները: 23 մայիսի, թ. 1099:

✦ Դիւանի գրութիւն Ս. Էջմիածնի Եղբայրական Օգնութեան Յանձնաժողովի անունով, որով յանձնարարուեց, համաձայն Նորին Սրբութեան կարգադրութեան, փոխադրել Տփլիսի Դիւղատնտեսական Ընկերութեան տասն և հինգ հազար (15000) ռուբլի՝ Տաճկաստան ուղարկելու համար գերանդի և այլ երկրագործական իրեր գնելու համար: 23 մայիսի, թ. 1102:

✦ Դիւանի գրութիւն Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդ Տ.

Արսէն ծ. վարդապետ Վեհուհու անուհով: որով ուղարկելով Նորին Սրբութեան օրհնութեան և գոհունակութեան կոնդակը Միացեալ Նահանգների Նախագահ Վ. Վիլսոնին ուղղած: յանձնարարուեց պատշաճ եղանակով և առանձին պատգամաւորութեան միջոցով ներկայացնել այն պ. Նախագահին: 23 մայիսի, թ. 1103:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայից Գրիի Հողուս գիւղի Իպրոցասիրաց Ընկերութեան Պետրոզրադի Ռուս-Սփական բանկի միջոցով փոխադրած մի հազար վեց հարիւր քսան և ինն (1629) ռուբլին: պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1106:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Ամերիկայի Բոնկորտի քաղաքի ժողովրդեան Յանձնամբի փոխադրած մի հարիւր քսան և չորս (124) ռուբլին: պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1107:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Նիւ-Եօրքից Մալաթիոյ Կրթասիրաց Ընկերութեան փոխադրած երկու հազար եօթանասուն և հինգ ռուբլի 04 կ. (2075 ռ. 04 կ.): պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և կամաւորների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1108:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Նիւ-Եօրքից Բաբերդցի Իրիզոր Փոլագեանի փոխադրած երեք հարիւր երեք (303) ռուբլին: պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1109:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Վրաստանի Հայոց Առաջնորդի փոխադրած մի հազար քսան և հինգ ռուբ. 82 կ. (1025 ռ. 82 կ.): որ

գոյացել է Վասպուրականի վանքերի Տփխիսում գտնուած եկամուտներից, պատուիրելով կարգադրել յանձնել այդ գումարը ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1110:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Բուխարեստից Սպենգեանի փոխադրած եօթ հարիւր յիսուէն (750) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրազիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1111:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ յանձնուեց Սինոզին Աբբերմանի հայ հասարակութեան ծխատէր Երեմիա քահանայ Ապրիլեանի միջոցով փոխադրած երեք հարիւր (300) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրազիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 24 մայիսի, թ. 1112:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ պատուիրուեց Սինոզին 1915 թ. օգոստոսի 11-ի թ. 1284 մակազրութեամբ Սինոզին յանձնած 40 ռ., որ ստացուած էր Սոֆիայից Աղաջան Կակոսեանից, տալ Գարեգին Տ. վարդապետին, որպէս զի հասցնի Վանեցի Արմենուհի Կակոսեանին, համաձայն Աղաջան Կակոսեանի խնդրի: 24 մայիսի, թ. 1113:

Նորին Սրբութեան մակազրութեամբ պատուիրուեց Սինոզին տալ Գպրոցական դրամազլիի տոկոսներից, Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի միջոցով, Չխարի զիւղի հայոց ծխական գպրոցին իբրև միանուագ նպաստ երեք հարիւր (300) ռուբլի: 25 մայիսի, թ. 1121:

Դիւանի գրութիւն Մայր Աթոռի մատենադարանապետի անունով, որով ուղարկուեց Մատենադարանում պահելու համար Ուչքիլիսէ (Բազրեանդ) Ս. Յովհաննու վանքից՝ Յովհաննէս քահանայ Տէր Յովհաննիսեանի բերած, Ս. Մանուկ Աւետարանը: 25 մայիսի, թ. 1128:

Դիւանի գրութիւն Մայր Տաճարի Լուսարարապետի անունով, որով ուղարկուեց Մայր Տաճարում պահելու

Համար Բագրեանդի Ուչքիլիսէ Ս. Յովհաննու վանքից — Յովհաննէս քահանայ Տէր Յովհաննիսեանի բերած մի հատ «Վարչաւեայ» քիհհ: 25 մայիսի, թ. 1129:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ յանձնուեց Սինօդին Ամերիկայի Վոթըրբուրի քաղաքի հայ-Ամերիկական Դաշնակցութեան փոխադրած երեք հազար մի հարիւր (3100) ռուբլին, պատուիրելով մուծել մատեան յօգուտ գաղթականների և անդորրագիրն ուղարկել ըստ պատկանելոյն: 26 մայիսի, թ. 1139:

Կոնդակ Ընդհանրական Շամախու Հայոց թեմի հայ հոգևորականութեան և ժողովրդի անունով, որով յայտնելով Տ. Բագրատ եպիսկոպոսի առաջնորդ կարգուիլը՝ յորդոր կարգացուեց բարոյական աջակցութիւն ցոյց տալ նոր կարգուած առաջնորդին, որպէս զի նա կարողանայ կատարել իւր վրայ դրած ծանր պարտականութիւնը: 26 մայիսի, թ. 1141:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ պատուիրուեց Սինօդին տալ Սուլտա գիւղի Հայոց ծխական դպրոցին, Դրպրոցական դրամագլխի տոկոսներից, Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի միջոցով, իբրև միանուագ նպաստ, դպրոցական շէնքի կիսատ մասը աւարտելու համար, երեք հարիւր (300) ռուբլի: 27 մայիսի, թ. 1146:

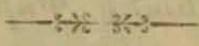
Դիւանի գրութիւն յանուն Նոր-Նախիջևանի և Բեաթարաբիայի Հայոց թեմի Առաջնորդ Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոսի անունով, որով յայտնուեց, համաձայն Նորին Սրբութեան բարեհաճ կարգադրութեան, Հին Խրիմի Ս. Խաչ վանքի հսկողութիւնը յանձնել ժամանակաւորապէս Դաւիթ քահանայ Քէշիշեանին, մինչև որ յարմարաւոր վանահայր կկարգուի: 28 մայիսի, թ. 1156:

Դիւանի գրութիւն յանուն Երևանի Կոնսիստորիայի, որով առաջադրուեց, Նորին Սրբութեան հրամանի համաձայն, անմիջապէս հեռացնել Փամբակի Սիպտակ գիւղում ապրող գաղթական Արրահամ կարապետեանի մօտից երկ-

րորդ ապօրինի կնոջը, քննութեամբ պարզել, թէ ո՞ր քահանան է պսակել նորան այդ ապօրինի կնոջ հետ և ենթարկել օրինական պատասխանատուութեան, իսկ եկեղեցական ապաշխարանքի ենթարկել Արրահամ Կարապետեանին՝ նորա տգեղ և ապօրինի արարքի համար: 31 մայիսի, թ. 1164:

ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ.

Կոնդակ Արմաւիր քաղաքի կրօնուսոյց Արսէն քահանայ Հալաճեանի անուկով, որով, համաձայն Կուրանեան շրջանի պետական դպրոցների 3-րդ մասի Տեսչի միջնորդութեան, Կամիլաւկա գլխարկ կրելու իրաւունք շնորհուեց: 26 մայիսի, թ. 1141:

ՔԱՂՈՒԱԾՆԵՐ ՍԻՆՕԴԻ ՕՐԱԳՐԵՐԻՑ.

Սինօզը՝ լսելով նորին Սրբութեան մայիսի 20-ի, թ. 1087, կոնդակը, որուեց. նախ՝ պատուիրել Տ. Բագրատեպիսկոպոսին գնալ իւր նոր պաշտօնատեղին, ընդունել Շամախու Կոնսիստորիայի Ատեանում օրինասահման երդումն և ստանալ Կոնսիստորիայից ցուցակով Առաջնորդական գործերն ու գոյքը և վարել Առաջնորդական պաշտօնը. այդ մասին հրաման տալ յիշեալ Կոնսիստորիային, պատուիրելով վճարել նոր Առաջնորդին ռոճիկ շտատով, սկսած Բարձրագոյն հրամանի օրից և ճանապարհածախք վիճակային արդիւնքից, համաձայն 1913 թ. յուլիսի 8-ի, թ. 1481, շրջաբերականի Ա. հատուածի ա. և բ. կէտերի. երկրորդ՝ պատուիրել Տ. Վահան վարդապետ Տէր Գրիգորեանին յանձնելով ցուցակով Տաթևի փոխանորդական գործերը և գոյքը Հոգևոր Կառավարութեան՝ գնալ իւր նոր պաշտօնատեղին և ստանձնել ու վարել Ղարաբաղի թեմի ժամ. Կառավարչի պաշտօնը, ստանալով ցուցակով